

Litomyšl, 26.8.18, 13. po Trojici
Borovnice, 6.9.20, 13. po Trojici

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.

POZDRAV Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista.

INTROIT Jak je Bůh dobrý k Izraeli, k těm, kdo jsou čistého srdce! Avšak moje nohy málem odbočily, moje kroky téměř sešly z cesty, Já však chci být ustavičně s tebou, uchopils mě za pravici, povedeš mě podle svého rozhodnutí a pak do slávy mě přijmeš. Ž 73, 1-2.23-24

PÍSEŇ 684 Učiň mne, Pane, nástrojem

VSTUPNÍ MODLITBA

Otče, Pane nebe i země, radostí je naplněno naše srdce, že nerozděluješ lidi podle dokonalosti a nehodné neodmítáš; nás všechny, odcizené a zneprátené, zahrnuješ do svého milosrdenství a prokazuješ nám pomoc k životu. O tvé nepochopitelné milosti a lásce můžeme všichni vydat vděčné svědectví i za tyto uplynulé dny. Shromáždili jsme se, abychom tě pro ni skrze Ježíše Krista velebili a chválili. Ale bojíme se, že ani předstoupit před tebe nemůžeme bez tvého nového smilování. Nenaplní-li nás tvůj svatý Duch, zůstanou marným počínáním naše modlitby a služby, a svědectví Písem budeme naslouchat jen tak, aby nám potvrdilo vlastní myšlenky. Věříme, že ty máš pro nás připravenou jinou cestu. Proto se odvažujeme k tobě volat: Nevyhni se nám, ujmi se nás. Dej nám nově poznat a přijmout milosrdenství Kristovo, a tak nás proměň ve svůj lid, požehnaný pro všechna pokolení země. Ke chvále svého svatého jména. Amen.

I. ČTENÍ Dt 6, 4-9

PÍSEŇ 440 Ozvi se, Pane můj

OHLÁŠKY

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane Ježíši Kriste! Při své pozemské cestě jsi nebyl netečný k žádnému člověku; tvým cílem byla záchrana všech lidí podle tvé vůle. I my tě nyní prosíme za všechny ubité, zraněné, trpící bolest. Hledej ty, kdo jsou obtíženi a ohroženi, od lidí zapomenuti. Bojíme se, kolik my sami opomíjíme bližních v nouzi. A prosíme tě: vezmi je do své láskyplné péče!

Prosíme za ty, kterým zůstáváme dlužni návštěvu nebo dopis, i za ty, kdo marně čekají, až splníme, co jsme jim slíbili. Prosíme tě, Pane, zastav a obrať nás. Nemůžeme usilovat o veliké věci tvého království, a nebýt přitom bližními těch nejmenších bratří. Prosíme za všechny lidi otupělého svědomí, kteří nevnímají, pod jaký otazník staví evangelium jejich pravdu. Prosíme za všechny, kdo se již smířili s tím, že jen některé bližní dovedou milovat jako sebe samy. Obracíme se k tobě, Pane, také s prosbami za požehnání lékařům, ošetřovatelům, pečovatelkám. Udílej požehnání všem organizacím, které slouží záchraně člověka a dobru lidské společnosti. Pane, obnovuj jednotu svého lidu, otevírej evangelium národům, vládám daruj odpovědnost a naplň svět svým pokojem. S pohledem k Tobě, účastnému vši naší slabosti, se k Tobě modlíme tak, jak jsi nás ty sám naučil: Otče náš, který jsi v nebesích ...

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ) Ř 13,8-10

POŽEHNÁNÍ Kéž je nám Bůh milostiv a dá nám požehnání, kéž nad námi rozjasní svou tvář! Ať je známa na zemi tvá cesta, mezi všemi pronárody tvoje spása! Bůh nám žehná, Bůh náš. Bůh nám dává své požehnání. Nechť se ho bojí všechny dálavy země! Amen.

PÍSEŇ 487 Amen, Otče, rač to dáti, 579 Ó Králi věků

II. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) Lk 10, 25-28

Milí přátelé, sestry a bratři,

poslední dobou hodně přemýšlím nad tím, co je to láska a proč ji je někdy lepší žít než o ní neustále jen mluvit.

Na lásku se svým způsobem ptá i jeden zákoník, který z ní chtěl Ježíše rovnou zkoušet, chtěl vyzkoušet, jestli se s Ježíšem shodne a spojil si ji s věčným životem. Respektive chtěl mít podíl na věčném životě, nechtěl, aby jeho život skončil smrtí, aby po něm třeba i něco zůstalo, a co pro to má případně udělat. Otázka je to dost těžká, protože velmi osobní a co my víme, jak ten zákoník žil, a co má láska společného copak se životem, ale s věčným životem. Navíc oba vědí, co odpovědět, máš dodržovat Zákon a teď jde o to, co se tím dodržováním Zákona rozumí, neboli o čem ten Zákon je.

No, o lásce přece. Jenže ten zákoník se ptal na věčný život. Neboli život budoucího věku, ani ne tak nějaké nekonečno, jako spíš to, co bude. To, co přijde, co nás v tom budoucnu vlastně čeká. Otázka tím těžší, čím víc o ní přemýšlíme. Už protože nikdo z nás nevíme, co bude. A jaký bychom na tom měli mít podíl, případně co dělat, aby vůbec něco bylo a my s tím třeba i měli něco společného. Neboli jak se chovat, jak jednat, abych na tom, co přijde, měl podíl, abych se toho třeba vůbec dožil.

A Ježíš mu, tomu zákoníku, odpovídá: tak si to přečti. Odpověď na tvou otázku je už obsažená v Zákoně a to Starém, který oba dost dobře znali a Ježíš na něj jen odkazuje s tím, že podíl na novém věku budeš mít tím, co říká Zákon. Nic jiného, nic nového. Jeho dodržováním, jeho vykládáním, studiem, tím, co je už poměrně dlouho známé a platné, co už navíc bylo jednou zaslíbeno. Ježíš však jednak tuší, že ta zákoníkova otázka míří trochu osobněji a jednak už trochu očekává nějakou tu zradu. Proč se na to asi ten zákoník ptá, když to ví a jak mu odpovědět, aby se to setkalo i s jeho viděním, a především čtením toho, co by on sám měl nejlépe vědět, totiž co už bylo jednou napsáno a jiné ani lepší už to nebude. A tak se Ježíš ptá nejen, co je psáno, ale i jak to tam ten zákoník čte. Jak tomu on sám vlastně rozumí.

A sám zákoník odpovídá citací z páté knihy Mojžíšovy o milování Hospodina, svého Pána a Boha, z celého svého srdce, celou svou duší, celou svou silou a celou svou myslí. Srdce, duše, síla, mysl. Zkrátka celým svým člověkem, celou svou obsáhlostí své lidské identity. A jsme u toho. Nejen, že odpověď formuluje i zákoník, a to jako první, ale když se ptáme, co dělat, odpověď zní milovat.

A tady jsem se zasekl poprvé. Co to vlastně znamená milovat? U svatby je to celkem jasné, tam to znamená asi úplně všechno, ale pro nás? A pro nás všechny? Nebo i pro mě osobně? Naštěstí je

tu řeč o Bohu, teo-logii, logos je slovo, theos je Bůh. Navíc už to jednou někdo napsal, že jde o to milovat Boha, nevystižitelného, neuchopitelného, nezobrazitelného, nezmanipulovatelného a já nevím, co všechno, a přece osobního, Boha svého, nad něhož není a který je jen můj, příp. jen náš a my jsme jeho a cele se mu oddáváme. Trochu nám může pomoci, že o něco později v Pánu Ježíši Kristu zjeveného, kdy se Bůh stává člověkem a pro nás a my ho tak máme na dosah našich srdcí, duší, sil i myslí. A je jen na nás, jak se k němu i k tomu všemu postavíme, jak se k němu budeme vztahovat.

A miluj svého bližního jako sebe samého. Kdysi jsem slyšel, že ono dvoj-příkázání lásky je vlastně troj, neboť k bližnímu se tu přidává i sám sebe, důležité však je, že k lásce k Bohu patří i láska, vztah k člověku, a to nejen ke svému bližnímu, ale i k sobě samému.

A to byl a je můj druhý zásek. A už se nebudu ptát, kdo je můj bližní, ale co to znamená toho svého bližního opravdu milovat, jak nám to přikazuje a ukládá i sám Hospodin. Miluj bližního svého jako sebe samého. Především to tedy chce milovat se neboli i sebe sama, což může být někdy taková potíž, že se raději skryjeme právě za toho svého bližního. Ale hlavně kdo jsem já, abych miloval, a to hned tři osoby, Hospodina, druhého člověka i sebe sama? Není toho trochu moc najednou? A nestačil by jen Hospodin a s těmi lidskými vztahy bychom si už nějak poradili bez zbytečných řečí a dovětek?

Ne. Říká nám zákoník i s Ježíšem. K životu i tomu věčnému láska patří a nejen ta teoretická, láska jako teorie všeho, jako odpověď na všechny otázky, jako něco, s čím už si nějak poradíme. Ale i jako velmi osobní záležitost, otázka, která rozhoduje i o tom, jestli se dožijeme věčnosti nebo zůstaneme vězet někde v přítomnosti, případně minulosti. Láska je i pro nás otázkou a současně odpovídá na to, co mám dělat, až to přijde, až přijde ten nový, budoucí věk. Láska je i tím, co by po mně mělo zůstat. Láska znamená především milovat.

On se na to zákoník ani Ježíš přednostně neptají, ale jaksi se to nabízí. Milovat. Co to znamená? A miluješ? A miluješ opravdu? Svého Boha, svého bližního i sebe samého najednou? Nevím. Odpovím sám za sebe. Nevím, protože je to věc, je to skutečnost slovy dost těžko popsatelná a pochopitelná. Miluji tě, slýchám pomalu na každém kroku. Tedy ne k sobě, ale druhého člověka k jinému člověku, jako výraz vztahu, vyjádření mezilidského citu, co se občas projevuje, jako slovo, které i podle katolického teologa Josefa Zvěřiny už trochu ztratilo svůj někdejší význam. Láska je totiž především vztah, občas se těžko hledá a někdy i snadno ztrácí, ale tím, co zůstává, je provždy platná odpověď, miluj, miluj a dělej, co chceš. A je to odpověď správná. A jen to číň a budeš živ, dodává Ježíš.

A co k tomu dodáme my? Království Boží se už blíží a možná už je mezi námi. A i ono se nás ptá, tak co, jak moc miluješ? A koho všeho? A my mu odpovíme, co my mu odpovíme? Miluji toho, kdo mi dal život, kdo si mě zamiloval, že za mnou poslal i svého jediného Syna, miluji svého bližního, nejčastěji ženu nebo muže, miluji sám sebe. A budou to odpovědi, které se aspoň mně budou znovu a znovu stávat otázkami. A opravdu? Není to jen nějaká tvá, byť blízká budoucnost, milovat budu, až se něco stane, třeba až to Boží království opravdu přijde, nebo až někdo bude milovat mě, což je ale jen další výmluva. A tak miluj, prostě a jednoduše miluj, není na tom nic těžkého. Jednak je to psáno v Zákoně, takže ti ani nic jiného nezbyvá, jednak to k životu už tak nějak patří, láska jedněch k druhým a jednak těžké není nemilovat, těžké je žít s vědomím, že jsem nemiloval dost. Případně jsem na někoho zapomněl.

Případně to vůbec nebude stačit. Ona láska a milovat někdy nestačí. Různí autoři píšou o umění i o odvaze milovat, ale třeba i o daru, že se i nad námi všemi někdo smiluje a dá nám poznat, že nás má všechny rád a že i náš vztah k okolnímu světu, Bohu, bližnímu, ale i k sobě samému, může i on sám naplnit tou láskou, na kterou ani my sami třeba nestačíme. Co já vím. Ano, žijeme z víry a naděje, že se k nám i náš všemohoucí Pán a Bůh ve své lásce sklání tak, aby-

chom i my mohli a uměli milovat. A nebáli si to vzít i jako svůj celoživotní úkol a závazek. To čiň a budeš živ.

PÍSEŇ 510 Ó Pane můj, pokoj ať tvůj,